

Szentgotthárd Társadalmi, Gazdasági Programja 2015-2020.

„TRADÍCIÓ ÉS INNOVÁCIÓ”

G. Huszár
HUSZÁR GÁBOR

BEVEZETŐ

Tradíció és Innováció!

A hagyományok, szellemi és épített örökségek ápolása és átadása, valamint a kreatív ötletek megvalósítása. Mindkét fogalom hűen tükrözi Szentgotthárd város vezetésének elkötelezettségét a múlt tisztelete és a jövőben rejlő lehetőségek megvalósítása terén.

A társadalmi, gazdasági program célja a város és térségének, a város intézményeinek zavartalan és kiegyensúlyozott működtetése és fejlesztése, a járási központtá visszaemelt város rangjának erősítése, a polgárok életkörülményeinek javítása és hosszabb távon is magas színvonalon tartása, a pályázati források hatékony kihasználása.

További cél a város vagyónával való felelős gazdálkodás, ezzel együtt az önkormányzat hosszú távú gazdasági stabilitásának megteremtése.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116 § (5) bek. a Képviselő-testület át nem ruházható hatásköröként határozza meg a gazdasági program elfogadását.

A 2014-2020. évi Gazdasági Program – ahogyan a korábbi ciklusok hasonló programjai is – az előző társadalmi, gazdasági elképzelések alapjaira épül, azonban szerkezete és logikája gyökeresen megváltozott. Elsősorban azért, mert most először van lehetősége a városnak bekapcsolódni és tevékenyen részt venni a megyei fejlesztési tervek Szentgotthárdi járásra vonatkozó elképzeléseinek meghatározásában! Továbbá azért, mert a magyar gazdasági irányokat megalapozó uniós pénzügyi ciklus tényleges kezdete egybeesik a program indításával.

Természetesen vannak területek, ahol nem tudtuk előző programunkat tökéletesen megvalósítani, így ezek a célok benne maradnak a következő 5 év tervezett feladataiban is. A város és a térség lakosságának megfelelő életkörülményeinek biztosításához ma már a legfontosabb kötelességünk a munkaerő megtartása, képzése, letelepítése és az ezzel járó általános életszínvonal emelés.

Városunk újkori történelmének elmúlt négy évében több újszerű megoldást és intézkedést fogantatottunk a városüzemeltetés átszervezésével és az intézményeink üzemeltetésének megtartásával. Elköteleztünk vagyunk abban, hogy központi irányítás mellett az iskoláink működtetési feltételeit továbbra is biztosítsuk. A gazdaságfejlesztésen belül az iparfejlesztés mellett, az idegenforgalom erősítése több lábra állítása is célunk. Reményeink szerint megjelenik az aktív pihenéshez szükséges sport turizmus és az ezt kiegészítő sport rehabilitáció, vagyis az egészséges, de rövid időre sportsérülést szenvedők kezelése.

A Magyar Alkotmányban alapvető állampolgári jog az egészséges környezethez való jog – kötelességünk biztosítani ezt a térségben élők számára.

A program összhangban van az Operatív Programokkal, a Megyei és Régiós fejlesztési tervekkel, az Európa 2020 stratégiával!

ERRE ÉPÜL A JÖVŐ!

Azt szokták mondani, hogy a modern, gyorsan változó világban egy dolog állandó: ez pedig a változás. Nos, mi hisszük, hogy a múlt tapasztalatait megőrizve és felhasználva a kreatív gondolatokat megvalósítva alapozzuk meg gyermekeink, unokáink jövőjét! Az Európai Unió döntéseit úgy hozza meg, hogy tekintettel van a jövő generációjára. A 2014-es évtől kezdve az Európa 2020 nevet viselő stratégiát kell követni, melynek keretében az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés alapelveit határozzák meg. Ahhoz, hogy ezek a hosszú távú célok megvalósulhassanak, a legalsóbb (helyi) szinteken kell megfelelő döntéseket hozni.

Szentgotthárd városvezetése elkötelezett abban, hogy döntéseiket ezen alapelvek mentén hozza meg. Így Szentgotthárd város jelenlegi programjában is követjük azon célkitűzéseket, amelyeket Magyarország vállalt 2020-ig. Ezek szerint:

- A 20-64 évesek legalább 75 %-ának munkahellyel kell rendelkeznie.
- Az EU GDP-jének 3 %-át a K+F-re kell fordítani.
- Teljesíteni kell a „20/20/20” éghajlat-változási/energiaügyi célkitűzéseket (ideértve megfelelő körülmények között a kibocsátás 30 %-kal történő csökkentését).
- Az iskolából kimaradók arányát 10 % alá kell csökkenteni, és el kell érni, hogy az ifjabb generáció 40 %-a rendelkezzen felsőoktatási oklevéllel.
- 20 millióval csökkenteni kell a szegénység kockázatának kitett lakosok számát.

Ahogy Szentgotthárd Társadalmi, Gazdasági Programjából ez ki is derül, ezek a célkitűzések szorosan kapcsolódnak egymáshoz. A céloknak megfelelően operatív szintekre bontják le a célkitűzéseket, melyeket Operatív Programokba (továbbiakban: OP) sorolnak be. Ezek:

- 1) GINOP (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program): A legnagyobb forrásarányal bíró program fő feladata a regionális fejlődés elősegítése, a gazdasági tevékenységek harmonikus, kiegyensúlyozott és fenntartható fejlesztése, valamint a versenyképesség magas fokához, a foglalkoztatottság magas szintjéhez, a férfiak és nők közti esélyegyenlőséghez és a környezet védelméhez történő hozzájárulás.
- 2) EFOP (Emberi Erőforrások Operatív Program): A program különböző képzésekkel és támogató szolgáltatásokkal járul hozzá az óvoda és családi napközi esélyteremtő szerepének és hátránykompenzációs képességének erősítéséhez, kiemelt figyelemmel a hátránycsökkentő szerep eredményes megvalósítására. A program az egészségfejlesztésben is kiemelt szereppel bír.
- 3) TOP (Terület- és Településfejlesztési Operatív Program): A TOP fő küldetése, hogy kereteket biztosítson a területileg decentralizált fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. A területi és települési önkormányzati kompetenciákba eső feladatellátás kapcsán felmerülő fejlesztési szükségletek kielégítéséhez szintén keretet ad. Ezért a TOP fejlesztései között helyet kapnak a közvetlenül a közszférára, a helyi társadalomra és környezetre irányuló fejlesztések is. Ugyanakkor ezek esetében is szempont a legalább közvetett gazdasági és foglalkoztatási hatás.
- 4) IKOP (Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program): Az IKOP feladata a gazdasági szereplők versenyképességének javítása és a nemzetközi szerepvállalásuk

fokozása közvetetten a közlekedési infrastruktúra fejlesztésével, korszerűsítésével. A foglalkoztatás növelése közvetetten a közlekedési lehetőségek bővítésével és a földrajzi mobilitás növelésével valósulhat meg. A gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása közvetetten a regionális, városi-elővárosi közlekedés korszerűsítésével jöhet létre.

- 5) RSZTOP (Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program): A program alapvető célja, hogy élelmiszersegélyeket biztosítson a szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, szociálisan rászoruló családok, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára; továbbá alapvető fogyasztási cikkeket biztosítson a szegény gyermekes családok számára.
- 6) KEHOP (Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program): A program elsősorban és közvetlenül az energia- és erőforrás hatékonyság növeléséhez járul hozzá.
- 7) KÖKOP (Közigazgatási Operatív Program):
- 8) VP (Vidékfejlesztési Program): Uniós szinten még nem elfogadott
- 9) HP (Halászati Program): Uniós szinten még nem elfogadott

Szentgotthárd Társadalmi, Gazdasági Programját ezen (már elfogadott) OP-k mentén kívánjuk kialakítani. (Természetesen az elfogadást követően kiegészítjük programunkat.) Ahhoz, hogy eredményeket érjünk el, erős gazdasági és társadalmi irányítást kell megvalósítanunk. Jelen program ezt a célt szolgálja.

Szentgotthárd Város Társadalmi, Gazdasági Programját a fentiek figyelembevételével 7 fő irányvonal mentén kívánjuk megvalósítani.

- I. GAZDASÁGFEJLESZTÉS-INNOVÁCIÓ**
- II. EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉS**
- III. EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE**
- IV. IDEGENFORGALOM, TURIZMUS, KULTÚRA, SPORT**
- V. PARTNERSÉGBEN A CIVIL SZERVEZETEKKEL**
- VI. KÖZIGAZGATÁS**
- VII. HELYI ADÓPOLITIKA CÉLKITŰZÉSEI**

I. GAZDASÁGFEJLESZTÉS ÉS INNOVÁCIÓ

I/1. Lehetőségek, megvalósítható programjavaslatok:

A gazdaságfejlesztés két alapvető megközelítésben tervezhető. Az egyik esetben a hiányzó erőforrásokat kívülről pótoljuk, vagyis befektetőket telepítünk le, támogatásokat adunk a fejlesztésekhez. A másik esetben arra törekszünk, hogy feltárjuk a térség saját erőforrásait, és ezeket az erőforrásokat próbáljuk minél hatékonyabban hasznosítani, „képesé téve” erre a helyi szereplőket. Tudjuk azt is, hogy a lakosság szükségleteit a helyi vállalkozások szolgálják ki egyre nagyobb mértékben. A két megközelítés nem zárja ki egymást, a helyes megoldás e két logika optimális ötvözetének alkalmazása.

Az elmúlt 20 évben láttuk, hogy az ipari parkok egy-egy térség gazdasági fejlődésének elindítói lehetnek, amennyiben az ott működő vállalkozások tartós versenyelőnyeinek javulásához hozzá tudnak járulni. Ennek elérésében fontos szerepet kap a város önkormányzata is. Lényeges, hogy a parkban levő vállalkozások a parkon belül egymással, illetve a parkon kívüli helyi vállalkozásokkal és a helyi önkormányzattal kölcsönösen előnyös kapcsolatokat tudjanak kialakítani.

A helyi gazdaságfejlesztés hatóköre térbeli kiterjedésének leginkább a lokális térség feleltethető meg, azaz általában egy város és munkaerő-vonzáskörzete. Egy ilyen lokális térségre az jellemző, hogy a körzeten belül úgy tud valaki munkahelyet változtatni, hogy közben nem kell lakóhelyet cserélnie. A vállalkozók pedig a napi térpályákon belül tudnak egymással találkozni, azaz gyakran és olcsón „összefuthatnak”, illetve a helyi közélet rendezvényein, a helyi sajtón stb. keresztül állandóan áramlik az információ a helyi munkaerőpiacról, a vállalkozások ügyeiről.

Michael Porter szerint **egy régió, térség regionális/helyi gazdaságfejlesztésének:**

- célja: az ott élők jólétének növelése,
- eszköze: a térség versenyképességének javítása,
- alapja: az innovációs képesség.

Szentgotthárd város Képviselő-testülete elkötelezett abban, hogy a rendelkezésére álló innovációs képességeit a versenyképesség javítása mellett a helyi lakosok jólétének növelésére fordítsa. A helyben található OPEL cég, valamint a többi nagyvállalat a már meglévő ipari park, valamint a jövőben létesítendő ipari park(ok) lehetővé teszik – nemcsak a város, de a környék – gazdasági fellendülését, amely elősegíti a helyi lakosság életszínvonalának javulását.

A nagyvállalatok a számukra szükséges infrastruktúra egy részét saját maguk elő tudják állítani, viszont a kis- és középvállalkozások (KKV-k) rászorulnak a mások, főleg a helyi önkormányzatok által létrehozott háttértényezőkre. Sajnos sokszor csak egy-egy elemét ragadják ki az üzleti infrastruktúrának (pl. szakképzés, finanszírozás, közlekedés stb.), holott

a helyi vállalkozói környezetet komplex rendszerként, „egészként” kell felfogni és fejleszteni. Egy-egy résztényező kiemelése általában csupán rövid távú részérdekeket jelenít meg. Egy vállalat versenyelőnye részben az ipari parkon belülről (színvonalas parki infrastruktúra, kedvező parki szolgáltatások stb.), részben a parkon kívülről, a lokális környezetből erednek (szakképzés, közlekedés stb.). Egy ipari park sikerét a helyi kormányzat azzal tudja elősegíteni, ha az intézményi környezet mindegyik elemére figyelve a parkon kívüli „intézmények” és „szolgáltatások” szűk keresztmetszeit próbálja feloldani.

Az M8-as gyorsforgalmú út rábafüzesi szakasza behatárolja az árapasztó vápán túli terület ipari parkká fejlesztését. Itt egy kb. 26+10 hektáros terület alakítható ki, melynek pályázati lehetőségeit haladéktalanul jelezni kell a Kormányzat felé. A Kaszagyár tulajdonviszonyát azonnal rendezni kell. Annak rekultivációjára előrehaladott tárgyalásokkal rendelkezünk! A Falco, a Téglagyár, a volt KTSZ telep rendezését ebben a ciklusban el kell indítani. A selyemgyár területén működő olasz könnyűipari cégeket ösztönözni kell az ipari parkba való kitelepülésre.

Az ipari fejlesztések miatt a munkaerő megtartása a város és a járás kiemelt feladata. Ennek egyik, talán legfontosabb szelete a lakásépítési program, amely magában foglalja a városi tulajdonba kapott laktanyák átépítését és az üresen álló épületek hasznosítását egyaránt. Ezzel párhuzamosan az önkormányzat tulajdonában lévő szociális bérlakások felújítását és az ezzel járó minőségi cseréket is napirenden kell tartani!

I/2. Vállalkozásfejlesztés

A városban a nagy beruházásokkal megvalósul a külső erőforrás bevonása, ösztönzőleg hat újabb befektetések létrehozására, épp ezért fontosabb a saját erőforrások hasznosítása. Tudjuk azt is, hogy a lakosság szükségleteit a helyi vállalkozások szolgálják ki egyre nagyobb mértékben, ezért helyi gazdaságfejlesztés nem valósítható meg a mikro-, kis- és középvállalkozások fejlődésének ösztönzése nélkül. A vonzó befektetői környezet alapját képező alpinfrastruktúra kialakítása mellett fontos lenne támogatni mind a már működő vállalkozásokat, mind az újonnan létrejövőket annak érdekében, hogy a városban a foglalkoztatási mutatók javuljanak, a munkahelyek megmaradjanak, és új munkahelyek jöjjenek létre, továbbá hogy a nők, a hátrányos helyzetben lévők foglalkoztatási helyzete is javuljon.

A város értékeinek és eredményeinek kommunikálásán keresztül megteremthető a pozitív városkép és befektetői figyelemfelhívás, mely befolyásolja a helyi gazdaság fejlődését.

Az Önkormányzat érdekérvényesítő szerepét kihasználva tudja a helyi vállalkozások fejlődését befolyásolni:

A helyi vállalkozói fórumok szervezésével az Önkormányzat megismerheti a helyi vállalkozói szektor igényeit, alakíthatja oktatási, foglalkoztatási, szociális és gazdasági szakpolitikáját, valamint szembesül a felmerülő, a vállalkozások fejlődését akadályozó problémákkal és közreműködhet azok megoldásában.

A mikro-, kis- és középvállalkozások fejlesztése az Európai Unió 2014-2020 költségvetési ciklusában is kiemelt szerepet kap, ezért az **Önkormányzat a hatékony forráskihasználás érdekében tájékoztatást nyújt a vállalkozásoknak a lehetséges pályázati forrásokról.**

Vállalkozások letelepedése, vállalkozások indítása, munkahelyteremtés ösztönzése céljából alapot képezhet, melyből visszatérítendő támogatást nyújthat új vállalkozások indításához vagy pályázati önerő biztosításához.

Az önkormányzat, illetve a fenntartásában működő intézmények és gazdasági társaságok működésük és fejlesztési projektjeik során felmerülő saját beszerzéseikben,

felújítási és karbantartási, valamint építési munkáikban törekedhetnek arra, hogy helyi vállalkozásoktól rendeljék meg a szolgáltatást.

A lakossági igényeket közvetlenül kielégítő ipari szolgáltatások indításának ösztönzése, kézműipar felélesztése, részben a helyi, saját igények kielégítésére, másrészt idegenforgalmi attrakcióként.

Az Önkormányzat hivatalos honlapján lehetőséget biztosít arra, hogy a helyi vállalkozók megjelenhessenek, vállalkozói adatbázis létrehozásával hozzájárul a lakossági igények jobb kielégítéséhez.

I/3. Gazdaságélénkítő program

Az Önkormányzat elkötelezte magát a gazdaságélénkítő program kidolgozása mellett, meghatároztuk ennek főbb elveit, melyek mentén már konkrét célok is megfogalmazhatók.

A helyi gazdaságfejlesztés kapcsán két irányt különítünk el két célcsoport meghatározásával:

1. Célcsoport: A helyi gazdaságfejlesztési beavatkozások, önkormányzati gazdasági fejlesztések, beruházások, a gazdasági szereplők számára nyújtott önkormányzati szolgáltatások.

2. Célcsoport: olyan helyi „szellemi beruházások”, amelyek az itt élők gondolkodását, szemléletét formálják át, aminek eredményeképpen majd változások jelennek meg a helyi gazdasági tevékenységekben.

1. Célcsoport

1.1. Helyi önkormányzati beruházásnak, fejlesztésnek a gazdaság segítése érdekében

1.1.1. Ipari területek biztosítása betelepülni szándékozó vállalkozások számára – ehhez a megfelelő telekméret, illetve infrastruktúra létrehozása. Ehhez pályázati lehetőségek, illetve saját költségvetési források biztosítása. E folyamatok rendszerének kialakítása.

1.1.2. Megfelelő, ezekre lehetőséget biztosító pályázatok esetében üzemcsarnokok építése az Ipari Park területén, ami vonzó lehet a betelepülőknek. E csarnokok bérbeadás útján hasznosíthatók.

1.1.3. Az Ipari Parkban szolgáltatás nyújtása az ott működő vállalkozások részére az önkormányzat vállalkozásain keresztül. (Közterület-fenntartás, zöld területek kezelése stb.).

1.1.4. A gazdaság fejlesztéséhez illetve a kialakult városi gazdasági rendszer működéséhez szükséges szolgáltatások biztosítása érdekében önkormányzati beruházások megvalósítása, szükség esetén erre önkormányzati vállalkozás létrehozása vagy a feladat önkormányzati gazdasági társasághoz telepítése.

1.1.5. Közlekedésfejlesztés: az önkormányzat pályázati lehetőségek, illetve saját költségvetési források igénybevételével a helyi utakat, kerékpárutakat jó állapotban fenntartja, különös tekintettel az Ipari Parkban és a hozzá vezető kerékpárúton. Szorgalmazza továbbá a mechatronikai háromszögben lévő települések közötti közlekedési infrastruktúra biztosítását – különösen kihasználva a mechatronikai háromszögben rejlő fejlesztési lehetőségeket.

1.1.6. Infrastruktúra fejlesztése

Szentgotthárd egész területén ki kell építeni a hiányzó infrastruktúrát különösen a szennyvízkezelést. Ehhez azokon a városrészeken ahol nem lehet gazdaságos a szennyvízhálózat fejlesztése a ma megszokott módon, ott egyéb szennyvíztisztítási-szennyvízkezelési módokat kell előírni és megvalósítani. Ehhez tanácsadói segítséget, illetve pályázati lehetőséget kell keresni.

1.1.7. Az egyéb infrastruktúra megóvása, karbantartása folyamatosan szükséges – ehhez erőforrásokat kell keresni akár új módszerek kidolgozásával is.

Ide kapcsolhatók azok az előkészítő munkák, melyek egy olyan önkormányzati térinformatikai rendszert alakítanak, amelyet valamennyi közműszolgáltató használni tud – jelentősen segítve ezzel az ő munkájukat is és hozzájárulva az infrastruktúra javításához.

1.1.8. Az energiamegtakarítás érdekében segíteni kell az energetikai megtakarításokat biztosító beruházásokat elsősorban ingyenes vagy kedvezményes szakmai tanácsadó szakemberek biztosításával. Ennek érdekében pályázati lehetőségeket is keresni lehet.

1.1.9. A szellemi tőke letelepedésének támogatása elsősorban úgy érhető el, hogy:

- legyenek jó minőségű bérelhető lakások, legyenek megvásárolható ingatlanok, legyenek építési telkek, a betelepedők építkezéséhez. Egyes belvárosi lakások funkcióváltó/megfelelő hasznosítása, szükség esetén az önkormányzati lakás komfortosítása, felújítása majd bérbe adása.
- törekedni kell, hogy a város kínáljon lehetőségeket: kulturális programokat, mozit, színházat, koncerteket, megfelelő kiállítási tereket.

2. Célcsoport:

2.1. Helyi programok elindítása a fenntarthatóság jegyében

Azokat a lokális, csak a szentgotthárdiakat, illetve a szentgotthárdiak egy részét elérő, illetve legfeljebb a kistérségre hatással lévő programokat, amelyek a helyi gazdaság ágazatai közül elsősorban a mezőgazdaságot, az erdőgazdálkodást, a vízgazdálkodást, az energiatermelést jelenti, melynek az eredménye egy elszigeteltség nélküli, kisközösségi, városi, kistérségi, részleges függetlenség lehet. Ezt a fenntartható jövő érdekében kell megcsinálnunk. Ennek érdekében indíthatók olyan helyi programok, amelyek az itt élők közösségei számára jelentenek munkalehetőséget, biztosítják a saját termék előállításának érzését, biztosítják a függetlenedés érzését. Ennek célja az itt élő emberek életfeltételeinek és életkörülményeinek legalább részben fenntartható módon történő biztosítása, javítása. Ennek bizonyos elemei már a Zöld Szentgotthárd programban fellelhetők.

2.2. Helyi termék előállítása, értékesítése

Az évszázados ciszter jelenléthez kapcsolódóan: kellene egy termék, ami ezen a vidéken megterem, látványos, idevonzaná a turistákat (ennek meglévő példája lehet a tihanyi levendula), eladható, esetleg a ciszterek is termesztették vagy készítették (pl. Szentgotthárdi mézsör, stb.) – ezt akár a Honismereti Klub kutatásai is alá tudnák támasztani. Ennek részletesebb programját ki kell dolgozni.

A helyi termelői piac kiterjesztése, továbbfejlesztése érdekében biztosítunk területet olyan vállalkozás számára, amely a termelői piacunkat működteti.

2.3. Helyi termék feldolgozása

Keresni kell olyan termékeket, amelyek Szentgotthárdon (és annak környékén) találhatóak és ennek feldolgozása, értékesítése lenne szükséges. Lehet ilyen például a gomba is, amelynek felvásárlásában, továbbértékesítésében, illetve feldolgozásában és helyi termékként való értékesítésében hatalmas lehetőségek lehetnek. Végiggondolandó más hasonló termék is a környékről (méz, aszalt gyümölcsök, őshonos, permetezés nélkül termesztett szőlő, őshonos gyümölcsök). Ennek lehetőségeit ki kell dolgozni, végrehajtásukra vállalkozó szentgotthárdi szervezetet, vállalkozót lehet keresni vagy ilyen önkormányzati vállalkozás részeként meg lehet valósítani.

2.4. Helyi szolgáltatások körének bővítése

A vállalkozás-fejlesztésnél részletezettek szerint történhet, továbbá a helyi termékre alapozott közétkeztetés, a helyi vendéglők, kis kocsnák, gasztronómia helyi jellegének erősítése szükséges.

2.5. Városi identitás és város imázs építése, helyi lokálpatriotizmus

A város imázs az a kép, amely az emberek fejében él egy-egy településsel kapcsolatban. Az a város rendelkezik jól felépített imázssal, amely kitartó munkával eléri, hogy mindenkinek ugyanaz a néhány pozitív dolog jusson eszébe róla. Azok a települések igazán sikeresek, amelyek tudatosan építik fel arculatukat, képesek a helyi értékeket, tradíciókat, sikereket és rendezvényeket bemutatni. A média folyamatos tájékoztatása a város pozitív történéseiről elengedhetetlen a város-kép építés során. A város imázs kialakítása elsősorban befektetést igényel, melynek megtérülése csak hosszútávon értelmezhető, ugyanakkor hosszú távon élénkíti a helyi gazdaságot, hozzájárul a kedvező befektetői környezet kialakításához, a befektetői kör megjelenéséhez.

A legfontosabb feladat, hogy az Önkormányzat a város szereplőinek bevonásával meghatározza a város arculatát, amely magába foglalja a város értékeinek azonosítását, az önabrázolás és magatartás főbb elemeit, majd azokat tudatosítsa és folyamatosan kommunikálja mind a város lakossága, mind a külső partnerek felé.

A szemlélet változása magával hozza a város identitás és a lokálpatriotizmus erősödését, melynek eredménye, hogy térség lakossága vásárlásaik során a helyi termékeket, szolgáltatásokat helyezik előtérbe. Ehhez meg kell teremteni a feltételeket: helyi termékek boltja, pultja a meglévő boltokban.

2.6. Önálló arculatú, élhető várossá alakítás:

Közösségi élet szervezése a közösségi terek kihasználásával: közterületek, közparkok kialakítása olyan közösségi terekkel/találkozóhelyekkel, amelyek jól illeszkednek a városképbe, funkciójuk van és marketingértéket is képviselnek.

2.7. Helyi vásárlói kártyák, utalványok, pénzhelyettesítő eszközök bevezetésének lehetősége - mint helyi gazdaságélénkítő program.

A helyi gazdaság igazi, lokális eleme lehet a csak Szentgotthárdon, elsősorban helyben előállított termékek és szolgáltatások igénybe vételére szolgáló fizetőeszköz.

2.8. Meglévő építészeti és természeti értékek megóvása, a város egyedi arculatának megőrzése, a városközpontban lévő régi épületek teljes felújítása és a helyi védelem alatt álló épületek felújítása. A megkezdett programokat folytatni kell, amelyekhez forrásokat biztosítunk.

II.EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉS

Az emberi erőforrások fejlesztésének a GINOP és az EFOP stratégiai célok mentén kell megvalósulni. Az oktatás és képzés területén az Unió által kijelölt beruházási prioritásokat az ESZA támogatja. E célt támogathatják a korai iskola elhagyás csökkentésére, a felsőoktatás minőségének, hatékonyságának javítására, az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés bővítésére és az oktatási és képzési rendszerek munkaerő-piaci relevanciájának javítására irányuló intézkedések. A fenti célok elérése érdekében a GINOP a munkavállalók képzésének támogatására, az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők képzésére, a munkaerő piaci kompetenciák fejlesztésére, a munkaképes korú lakosság digitális készségeinek fejlesztésére, illetve a duális képzés fejlesztésére összpontosít.

Az EFOP stratégia célja hogy elősegítse a társadalmi befogadást, befektessen az oktatásba, növelje ezáltal a foglalkoztatást, valamint ösztönözze a technológiai fejlődést és az innovációt.

II/1. OKTATÁS, KÉPZÉS

Az Önkormányzatnak továbbra is törekedni kell arra, hogy az elmúlt évtizedekben kialakított köznevelési intézményrendszer fennmaradását minden lehetséges eszközzel támogassa. Biztosítani kell a gazdasági szféra új munkavállaló családjai részére az intézményrendszerünk igénybe vételének lehetőségét a bölcsődétől a középiskoláig, esetleg a „Közösségi főiskoláig”.

A törvényi előírások alapján a települési önkormányzatok kötelesek gondoskodni az óvodai nevelésről. Ez a kötelezettség magában foglalja a többi gyermekkel együtt nevelhető testi, érzékszervi, enyhe értelmi, beszéd- és más fogyatékos gyermekek ellátását is. Szentgotthárd Város Önkormányzata intézményfenntartói társulásban közösen látja el fenntartói jogait e területen.

Nem kötelező feladatként, a gyermekjóléti alapellátás keretein belül bölcsődei ellátást nyújtunk a SZEOB önálló szakmai egységként működő **Tótágas Bölcsődében**. Az épület az elmúlt időszakban teljes felújításon esett át, részben pályázati erőforrások, részben fenntartói támogatás igénybevételével, mely alapján már Szentgotthárdon is a modernkor igényeit kielégítve történhet a legkisebbek gondozása, nevelése. A férőhelyek száma a pályázat kapcsán 68 főre emelkedett, így a bölcsődés korosztály intézményi ellátása hosszútávon biztosított. Az Önkormányzatunknak támogatnia kell minden olyan népszerűsítő intézkedést / programot, amely a bölcsőde kihasználásának növelésére irányul.

A Szentgotthárd és Kistérsége Egyesített Óvodák és Bölcsőde **óvodai intézményegységében** a helyi köznevelési rendszerben az óvodai csoportok a fenntartó által engedélyezett álláshellyel, felhasználható órakerettel, a jogszabályi előírásoknak megfelelően nevelnek. 2014. július 1. időponttól szervezeti átalakítást követően 13 óvodai (11 székhely és 2 kistérségi községi tagóvodai csoport) csoporttal működik. Az intézmény továbbra is nagy hangsúlyt fektet a nemzetiségi nevelésre, a székhely Játékvár Óvodában biztosítjuk a szlovén és a német nemzetiségi nevelést egy-egy csoportban. A 3 éves kortól kötelező óvodáztatás és a létszámok alakulásának (letelepedő családok) figyelembevételével az optimálisabb kihasználtság érdekében évente felül kell vizsgálnunk a csoportlétszámok alakulását.

Továbbá a mennyiségi mutatók mellett a minőségi elvárásokat is szem előtt tartjuk. A székhely óvoda néhány csoportszobája és a hozzátartozó mosdó helyiségek már nem a kornak

megfelelő állapotúak, felújításuk elengedhetetlen, erre elsősorban pályázati forrást vagy önkormányzati támogatást kell találni az elkövetkezendő időszakban. Fejlesztésre vár a székhely óvoda udvara is (út – járdaszakasz), mellyel további minőségi változást érhetne el az intézmény. A következő időszakban célul kell kitűzni az óvodai tornaszoba kialakítását, ez esetben is elsősorban a pályázati forráslehetőséget kell találni.

Az elmúlt ciklusban Szentgotthárd városában a nevelés-oktatás területén többször volt intézményi átszervezés. Ezek közül a legmarkánsabb 2013. január 1-jétől, mikor is jogszabályi előírások alapján megváltozott az intézmények fenntartói – működtetői joga. Ezen időponttól a III. Béla Szakképző Iskola és Kollégium fenntartása és működtetése is a KLIK Megyei Tankerületéhez tartozik. A **Szentgotthárd és Térsége Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola** szakmai fenntartását pedig a Szentgotthárdi Járási Tankerület látja el, működtetője azonban – a Képviselő-testület döntése alapján – továbbra is Szentgotthárd Város Önkormányzata maradt. Ebben az új rendszerben arra kell törekednünk, hogy az alap-és középfokú oktatási intézményekben megfelelő infrastrukturális feltételeket tudjunk biztosítani, melyhez a pénzügyi fedezetet a mindenkori költségvetésben tervezni kell. A köznevelési intézmények állagmegóvására, korszerűsítésére, az oktatás eszközeinek pótlására, a működtetési kötelezettségeinek teljesítésére évente tervet kell készíteni. Szentgotthárd Város Oktatási Intézményeinek 2015. évi építési - felújítási - karbantartási-ütemterve elkészült, megvalósítása folyamatos. Ezen túlmenően figyelni kell az intézményekre vonatkozó pályázati lehetőségeket – elsősorban akadálymentesítés, valamint épületek energia-hatékony korszerűsítése tárgyában.

A nagy múlttal rendelkező gimnáziumunk jövője érdekében közösen kell az érdekeket képviselni, megtalálni ehhez az iskola olyan arculatát, amely vonzó a helyi és a térség lakóinak, az itt új munkaerőként letelepedni kívánó, esetleg a megye más városaiban élő családok gyermekei számára – itt elsősorban a hagyományos nyelvi képzések – főként a szlovén, német és angol nyelvi képzés előtérbe helyezését kell propagálni. Meg kell azonban vizsgálni annak lehetőségét, hogy a magas szintű nyelvi képzésre miként épülhetne esetleg turisztikai, marketinges szakirányú képzés is. **A gimnázium esetében mind az önkormányzatnak, mind a KLIK helyi Tankerületének kiemelt célja a megyei központosítás alóli mentesség megkérése az intézményi státusz fenntartásához!**

Szakképzés területén a Nemzetgazdasági Minisztériumnál el kell érni, hogy az OPEL, illetve a régióban található nagyvállalatok és egyéb gazdasági szereplők igényeit maximálisan figyelembe véve alakítsák a szakképzési palettát. Kiemelt célként kell szem előtt tartani a turizmushoz, szolgáltatáshoz kapcsolódó képzéseket is (pl. szobaasszony, turisztikai ügyintéző, masszőr, vendéglátós szakok stb.). A turizmus fejlesztése szempontjából nagyon fontos igény a megfelelő szakember-ellátottság. Egyben a majdan megnyíló 4 csillagos szálloda, illetve további szálláshelyek, megfelelő színvonalú és számú gyakorlati helyet is tudnak biztosítani az ezekben a képzésekben résztvevők számára. A megfelelő kollégiumi ellátás biztosítása további vonzerőt jelenthet a városi szakképzés számára.

A gazdaság versenyképességének alapvető feltétele, hogy a vállalkozásoknál versenyképes, a gazdaság igényeinek megfelelő képzettséggel, munkavállalási képességekkel rendelkező munkaerő álljon rendelkezésre. A gazdasági, társadalmi és technológiai változások rendkívül gyors és folyamatos alkalmazkodást kívánnak a gazdaság szereplőitől, a vállalkozásoktól, de a munkavállalóktól is. A változásokhoz való alkalmazkodásra történő felkészítésben kulcsfontosságú szerep jut az oktatási intézményrendszernek, amely alapvető szerepet játszik az ehhez szükséges kompetenciák fejlesztésében.

Egy város élhetősége, fejlettsége szempontjából lényeges fokmérő, hogy mennyi fiatal tanul, él és dolgozik, marad vagy tér vissza városába tanulmányai befejezése után. Ezzel együtt természetesen a kulturális, közösségi élet intenzitását, minőségét is befolyásolják a fiatalok. Abban az esetben, amennyiben lehetőség lenne városunkban a Községi főiskola létrehozására, úgy akár több fiatal maradna itthon középiskolai tanulmányai befejezését követően, növekedne a helyi munkavállalók száma, a későbbiekben biztos a Szentgotthárdon letelepedni kívánók aránya.

Az Opel új képzőközpontja, valamint a NYME Gépészmérnök képzése egy újszerű lehetőséget kínál - a **Közösségi főiskola létrehozására**. A közösségi főiskola a hazai gyakorlatban teljesen új intézményforma. *A közösségi főiskolák létrehozásának célja, hogy megszűnjenek Magyarországon azok a földrajzi értelemben vett „felsőoktatás-mentes övezetek”, ahol belátható közelségben nincs jelen a felsőfokú képzések kínálata, némiképpen csökkentve ezzel az adott környéken élők esélyeit a színvonalas képzésben való részvételre.* Tekintettel arra, hogy ezeken a helyszíneken, üzleti alapon és fenntartható módon eddig nem tudta megvetni a lábát a felsőoktatás, a hagyományos intézményi struktúrától eltérő megoldást kell találnunk a problémára. Az új koncepció lényege, hogy a közösségi főiskola a felsőfokú képzések működtetéséhez szükséges infrastruktúrát biztosítja. A közösségi főiskola létrehozható valamely főiskola keretei között is, de nem jöhet létre olyan településen, ahol már működik egyetem, és működésének engedélyezéséhez a miniszter egyetértése szükséges. *Nem cél, hogy ilyen intézmények tömegesen működjenek: a kormány csak a felsőoktatáshoz való teljes körű hozzáférés céljának szempontjából releváns településeken támogatja a közösségi főiskolák létrehozását.* A közösségi főiskola így módon történő létrehozása azonban mindenképpen biztosítja azt, hogy a megfelelő képzési kínálat minimális befektetéssel is elérhető legyen olyan településeken, ahol a felsőfokú képzések kínálata szűkös vagy egyáltalán nincs meg, holott az adott település mérete, jelentősége indokolná azt.

Korábban a Kistérségi Társulás, 2013 augusztusától közvetlenül a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szentgotthárdi Tagintézménye által elérhetők a **pedagógiai szakszolgáltatások**. Az intézmény működéséhez az Önkormányzat határozott időre használatba adta az Arany János u. 3. sz. alatti épületet. Meg kell vizsgálni, hogy hosszabb távon hol, milyen keretek között biztosíthatók tovább ezek a szolgáltatások (logopédia, nevelési tanácsadás, pszichológus).

II/2. SZÉLL KÁLMÁN ÖSZTÖNDÍJRENDSZER

Szentgotthárd Város Önkormányzata helyi tanulmányi ösztöndíjat alapított, amelynek időszerűsége a Szombathely–Szentgotthárd–Zalaegerszeg Járműipari háromszög megalakulásával még inkább előtérbe került. Elismerve Széll Kálmánnak, Szentgotthárd volt országgyűlési képviselőjének, Magyarország volt miniszterelnökének, Szentgotthárd gazdasági, társadalmi fejlődése érdekében a XX. század eleji meghatározó munkásságát, az Önkormányzat Széll Kálmán nevével indítja el a szentgotthárdi diákok támogatására létrehozott ösztöndíjat.

Az ösztöndíj célja az, hogy azon 11. és 12. évfolyamos középiskolai tanulók tanulmányait elismerje, akik kimagasló eredménnyel (minimum 4,5-es átlag) rendelkeznek a szentgotthárdi Vörösmarty Mihály Gimnáziumban, illetve a III. Béla Szakközépiskola és Kollégiumban. Továbbá, hogy azon 11. és 12. évfolyamos középiskolai tanulók eredményeit elismerje, akik a szentgotthárdi középiskolákban tanulmányi eredménytől függetlenül rendkívüli kimagasló

eredményt értek el valamely tanulmányi-, művészeti-, vagy sport területen. Az ösztöndíj lehetőséget nyújt továbbá azon államilag finanszírozott, első képzésben (alap-mester és osztatlan képzés) részt vevő, első diplomáját szerző, 26. életévét be nem töltött, nappali tagozatos, szentgotthárdi állandó lakcímmel rendelkező, magyarországi hallgatói jogviszonyban álló főiskolai / egyetemi hallgatók elismerésére is, akik számára Szentgotthárdhoz való kötődés a jövőben is fontos és tanulmányai során szakmai, tudományos tevékenységével segíthetik a város fejlődését.

A középiskolás korosztályból a rendelet 4+1 főt, a felsőoktatásban tanulmányokat folytatók közül 3 főt támogat évente. Az ösztöndíj 10 hónapra nyerhető el, a középiskolás pályázók számára 5.000,- Ft/hó, a felsőoktatásban tanulmányokat folytatók számára 10.000,- Ft/hó a támogatás mértéke.

Az elkövetkező időben meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy az ösztöndíjrendszerbe a helyi nagyvállalatok miként kapcsolódhatnak be, ezzel is támogatva az ösztöndíj rendszer bevezetésének kiteljesedését.

II/3.A ZÖLD SZENTGOTTHÁRD PROGRAM

Szentgotthárd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013 novemberében a Fenntartható Fejlődésért Szentgotthárdon program minél hatékonyabb gyakorlati megvalósítása érdekében kezdeményezte a Zöld Szentgotthárd Mozgalom elindítását, és felhívással élt Szentgotthárd város polgáraihoz, hogy csatlakozzanak a Mozgalomhoz. A Mozgalomhoz Szentgotthárd Város Önkormányzata valamint a Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal elsőként csatlakozott. A Mozgalom a Zöld Szentgotthárd gondolat köré csoportosuló, az egész települést átkaroló szerveződés, melynek tagjai között ott lehetnek a szentgotthárdi civil szervezetek, hivatalos szervek, hivatalos személyek, de tagja lehet bármely szentgotthárdi polgár és bármely szentgotthárdi közösség, akár baráti társaság is. E mozgalom elindítása feladat a következő években.

A Zöld Szentgotthárd Mozgalom állandó akcióterületei:

- Programszervezés: Zöld Szentgotthárd rendezvények továbbvitele, bővítése, amiben a legnagyobb szerepet a Pannon Kapu Kulturális Egyesületnek szánunk.
- Internetes megjelenés: Zöld Szentgotthárd honlap elkészítése és működtetése, ami a Mozgalom egyik szervező ereje lehetne.
- Új Zöld Filmklub elindítása – most már a felújított és csúcstechnikával felszerelt Csákányi László Filmszínházban – a téli időszakban, filmklubszerűen, beszélgetésekkel a vetítés végén. Ennek partnereként a Mozi üzemeltetőjét, a Szentgotthárdi SZET Kft-t kell megnyerni. A filmklub mellett javasolható a témához kapcsolódó előadók, előadások, tanfolyamok biztosítása e gondolatkör jegyében.
- Zöld Szentgotthárd Klub elindítása „A másként gondolkodóknak”: mindazon szentgotthárdi polgároknak és szervezeteknek, akiket megérintett a fenntartható Zöld Szentgotthárd gondolata és szívesen tesznek is érte.
- Zöld Szentgotthárd Alap létrehozása: ez a későbbiek során jöhetne létre a Zöld Szentgotthárd program költségeinek fedezésére, szórólapok, propagandaanyagok elkészíttetésére, konferenciák költségeinek a fedezésére, pályázatoknál önrész biztosítására.

- Zöld Szentgotthárd gondolat és a fiatalok: az új generáció tagjainak, szervezeteinek bevonása az ifjúsági referens és a szentgotthárdi iskolák vezetőinek segítségével.
- A Zöld Szentgotthárd-gondolatot meg kell jeleníteni olyan, Szentgotthárd jövőjét meghatározó dokumentumokban is, mint a településszerkezeti terv, vagy az Integrált Városfejlesztési Stratégia.

II/4. NEMZETISÉGI POLITIKA

Szentgotthárd Város Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a területén élő szlovén és német nemzetiség helyzetére, anyanyelvápolásának lehetőségeire. A nemzetiségi kultúra és hagyományok őrzésére tett erőfeszítéseiben támogatja Szentgotthárd Szlovén Nemzetiségi Önkormányzatát és a Német Nemzetiségi Önkormányzatát továbbá a városban működő szlovén és német szervezeteket. Szentgotthárd Város Önkormányzata a területén működő köznevelési intézményekben folyó szlovén és német nemzetiségi nyelv oktatása okán együttműködik a KLIK szentgotthárdi tankerületének igazgatójával, továbbá a helyi és országos szlovén és német nemzetiségi önkormányzatokkal.

A nemzetiségi oktatás támogatásán túl lehetőségeink szerint – pályázati források felhasználásával is – segítjük több program megvalósulását, egyebek között:

- Rábafüzesen német Tájház kialakítását.
- Szlovén Információs és Kulturális Központban működő művésztábor támogatása, galéria kialakítása.

A rábafüzesi német Tájház célja, hogy a magyarországi németiség történelmi, egyháztörténelmi, néprajzi és egyéb sajátos kulturális értékeit gyűjtse, mentse, őrizze-tárolja, gondozza, kiállítsa és bemutassa. Néprajzi kiállításon mutatnánk be a paraszti gazdálkodás nagyobb eszközeit a volt istálló épületében. A tájház a német anyanyelv ápolásának, az identitás megőrzésének is eszköze, nemcsak a felnőtt lakosság körében.

- Szentgotthárd Város Önkormányzata támogatást nyújt a német nemzetiségi kiállítás folyamatos megtekinthetőségéhez és megóvásához.
- Szentgotthárd Város Önkormányzata elkötelezettnek érzi magát a Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum irányításában álló szlovén nemzetiségi tartalmú közgyűjteményt gondozó hajdani Pável Ágoston Múzeum működése terén; a múzeum tárlata és az ott folyó nemzetiségi múzeumpedagógiai foglalkozások minőségének fenntartásában együttműködik az érintett szlovén nemzetiségi szervezetekkel is.
- Szentgotthárd Város Önkormányzata kiadványaiban törekszik a tartalom szlovén és német nyelvű megjelenítésére; az idegenforgalmat és turizmust érintő marketinganyag minden esetben szlovén és német nyelven is megjelenik,
- Szentgotthárd Város Önkormányzata támogatja a városban zajló szlovén és német nemzetiségi kulturális rendezvényeket; aktív közreműködője a nemzetiség határon átnyúló gazdasági-, kulturális-, oktatás-, sport programjainak,
- A Rábavidéki Szlovén Nyugdíjas Egyesület tagságának valamint a német nemzetiségi asszonykórusnak meghatározó része Szentgotthárd városának is polgára egyben - e

civil szervezetek számos rendezvény szervezői is - számukra Szentgotthárd Város Önkormányzata a Civil Alapból anyagi támogatást nyújt.

- Szentgotthárd Város Önkormányzata a saját érdekeit is figyelembe tartva, törekszik a Rábavidék szlovén településeivel együttműködve a térség idegenforgalmának fejlesztésére, annak mezőgazdaságában rejlő lehetőségek feltérképezésére, hasznosítására; továbbá pályázati támogatások formájában elősegíti, hogy minél nagyobb számban telepedjenek meg kis-és közép vállalkozások.

II/5. EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EGYHÁZAKKAL

A jövőben az önkormányzat és a helyi történelmi egyházak szoros együttműködését kell kialakítani. A város a korábbinál nagyobb figyelmet kíván fordítani az egyházak munkájára. Fontos lenne, hogy az egyházak még jobban bekapcsolódnának a város közösségi életébe, ha a párbeszéd folyamatos lenne. Az Egyházi kerekasztal létrehozása egy lehetőség e téren. Önkormányzat elkötelezett az egyházakkal való szoros együttműködésben, hiszen rajtuk keresztül még több támogatást tud nyújtani a rászorulóknak. A különböző pályázatokon nemcsak templomfelújításra, de karitatív tevékenységre – például táboroztatásra vagy kulturális téren – templomi koncertek megrendezésére is lehet forrást biztosítani.

III. EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE

III/1. EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS

Az esélyegyenlőséget az egészségügyi ellátás területén is biztosítani kell. Önkormányzatunk tekintetében ez kötelező és önként vállalt tevékenységekből áll össze. Intézményrendszerünket olyan módon működtetjük, hogy jövedelemtől és társadalmi státusztól függetlenül a helyben lehetséges ellátásokat mindenki egyenlő mértékben elérhesse.

Önkormányzatunk az egészségügyi ellátás területén ellátja kötelező feladatait. Ennek keretében 4 felnőtt háziorvosi, 2 gyermekorvosi, 2 felnőtt fogorvosi körzetet és iskolafogászati ellátást működtetünk.

Az országos folyamatokkal megegyezően jellemző a **szakemberhiány**, illetve jellemző az orvosok átlagéletkorának emelkedése. Jelenleg 1 házi-, 1 gyermek- és 1 fogorvos nyugdíjasként látja el hivatását. Néhány éve a háziorvosi rendelő épületét jelentős költséggel akadálymentesítettük és felújítottuk. Olyan vonzó körülmények megteremtése a célunk, amellyel ide vonzzuk az egészségügyben tevékenykedő legképzettebb szakembereket is. Lakhatásuk megoldását kínáljuk. Felajánljuk az orvosi rendelők legkedvezőbb használatát. Támogatjuk – elsődlegesen pályázati pénzek útján – a rendelők felszereltségének modernizálását.

Szervezetileg indokolt lehet egyetlen városi egészségügyi vezető / tanácsos megnevezése is. Jelenleg a Rendelőintézet vezetőjének jogköre nem terjed ki például a háziorvosi ellátás irányítására is. Megfontolandó lépés lenne tehát az egész városi és környéki egészségügyet egy **városi "főorvos"** vagy városi egészségügyi tanácsos alá szervezni a mostani "Rendelőintézet vezető" helyett – természetesen az lenne szerencsés, ha a Rendelőintézet

mindenkori vezetőjének terjesztenénk ki a jogkörét és feladatait ezzel, illetve komplexen a város és a térség egészségügyi menedzsment feladatainak ellátásával, amelyben az EFI is – a vezető irányításával – közreműködne.

Feladatunk jövőben a **háziiorvosi, azon belül is a gyermekorvosi ellátás megerősítése**. A jelenlegi ellátás nem fedi le kellőképpen a prevenciót (megelőzést) és az egészség nevelési feladatokat, hanem alapvetően csak az akut problémák elhárításával foglalkozik, illetve elvégzi a kötelezően előírt szűréseket / méréseket, de a vizsgálatok és az eredmények már nincsenek egy kézben tartva. Ez is csak alátámasztja egy olyan városi „főorvos” megjelenését, akinek a vállalkozó háziiorvosok is felelőséggel tartoznak. A háziiorvosok az Önkormányzattal állnak közvetlenül jogviszonyban, az Önkormányzat / a Hivatal értelemszerűen szakmai oldalról nem hivatott felügyelni az ellátott munkát – ezen a szinten tehát célszerű lenne, ha közvetlenül a városi főorvos gyakorolná a „megrendelő” jogosítványait az önkormányzat helyett a szakmai feladatellátás ellenőrzése tekintetében. Jelenleg háziiorvosaink több szakvizsgával rendelkeznek. A szakmailag kötelező továbbképzéseken túl továbbra is ösztönözzük új készségek, szakképesítések megszerzését orvosaink és szakszemélyzetük esetében egyaránt.

A szakemberhiány miatt, és hogy a szakmai és a munkavállalókra vonatkozó szabályozásnak megfeleljünk, a **háziiorvosi ügyelet** ellátását külső szakmai vállalkozó közbeszerzési eljárásan keresztül megbízásával oldottuk meg. Emellett a külső szolgáltatóval történő ellátás a korábbiakhoz képest kedvezőbb finanszírozási feltételek mellett történik, sőt, a szerződés öt évre garantálja ezt az ellátási konstrukciót, amelynek tapasztalatait folyamatosan figyeljük, értékeljük.

A háziiorvosi szolgálatot segíti és kiegészíti a **védőnői szolgálat**. Szakembereik csendben, feltűnés nélkül végzik egészségmegőrző, helyreállító munkájukat. Munkájuk magas szakmai színvonalát a továbbiakban is megőrizzük.

Városunk – polgárai ellátása, komfortérzetük erősítése céljából – nem kötelező önkormányzati feladatként **szakorvosi rendelőintézetet** működtet. Az intézet előző időszakában jelentős fejlesztés történt, új rendelőket és irodákat alakítottunk ki az épület tetőterében. Az új rendelőkben új terápiás ellátási módokat szerveztünk. Továbbá a szakrendelések, laborvizsgálatok számában és típusában jelentős változások hajtottunk végre. Igyekeztünk és a továbbiakban is igyekszünk a szakellátás finomhangolásával egy szervesen együttműködő intézményt kialakítani. Olyat, ami megfelel a felmerülő lakossági és közületi igényeknek, és azokat mennyiségükben és minőségükben is kielégíteni képes. A szakrendelések megbízásos szerződésen keresztül működtetésével a lehetőségeket közelítjük az igényekhez. **Meg kell tartani az elért vívmányokat** / szakorvosi ellátásokat, sőt, meg kell vizsgálni, hol van még lehetőség közelebb hozni az ellátást. Ilyen lehet pl. az egynapos sebészeti beavatkozás.

Pályázatfigyelő csoportunk keresi a határon belüli és uniós forrásokat. Ezek jelentős anyagi alapot jelenthetnek új egészségmegőrző és helyreállító ellátások kialakításához, és a korábbiak fenntartásához.

A fenti módszerrel jelenleg **Egészségfejlesztési Irodát (EFI)** működtetünk a TÁMOP pályázat keretében konzorciumi pályázaton nyert támogatásból. Az iroda működését a pályázati időszak lejártá után elsődlegesen újabb pályázati forrás bevonásával folytatni kívánjuk. Az irodát nemcsak meg kell védeni az eljelentéktelenedéstől, de fejleszteniük kell. Ebben a munkatáraknak is szerepük van. Meg kell találniuk a továbbműködtetés

leghatékonyabb formáit, folyamatosan új szolgáltatásokkal kellene bővíteni a kínálatot (pl. életmód coach, korszerű táplálkozási ismeretek, stb.). A hagyományos egészségügyi szereplők esetleges ellenállása esetén is folytatni kell a megkezdett utat, az súlypont áthelyezését / kiterjesztését a **megelőzés** területére a gyógyítás mellett, mert nemcsak pénzt takarít meg, de általa közelebb kerülünk a célhoz: minél egészségesebbé váljon a város és a térség lakossága. A város egészségügyi szolgáltatásainak menedzselésében szintén aktív feladatot kell vállalnia az irodának.

Az utóbbi időszakban látványosan megugrott a közösségi mozgásra ösztönző programok száma, köszönhető ez elnyert pályázati támogatásnak, illetve a sport- és ifjúsági referens alkalmazásának. Itt azonban nem szabad megállni, folytatni kell, még több hasonló városi / térségi programot kell megvalósítani – nemcsak kampányszerűen, hanem állandó jelleggel. A civilek bevonása mellett az egyéb lehetőségeinkkel is élni kell ezen a téren, így a Fürdő működését (illetve annak finanszírozását) egészségfejlesztési célok eléréséhez is köthetjük (lásd: nyílt napokhoz való fenntartói hozzájárulás vagy ingyen jegyek azoknak az aktív civileknek, akik fel tudnak mutatni valami egészségfejlesztési eredményt, stb.).

Nemcsak a szoros értelemben vett gyógyítás, hanem **egyéb**, az egészséggel összefüggő intézkedések ösztönzése is feladatunk tehát. Lásd: Zöld Szentgotthárd. program. A levegőszennyezést csökkenteni kell, azt ezt elősegítő fűtési és közlekedési rendszerek korszerűsítése mellett. (Érdekes ötlet lenne ezzel összefüggésben például a helyi adókedvezmények bevezetése a napelem energiával működő helyi háztartásoknak.)

Fontos, több más területet is érintő, egyre fontosabb feladat a **mentális egészségmegőrzés** feltételeinek biztosítása a városunkban. Egyre nagyobb igény jelentkezik ezen a területen, ezt a különböző projektek keretében biztosított gyermekpszichológiai ellátás során tapasztaljuk. Fontos feladatunk tehát a fiatalok egészségtudatos nevelése mellett a mentális egészségükre való odafigyelés is, ehhez a szükséges ellátórendszeri elemek megvalósítását (pszichológus alkalmazása, tréningek szervezése, önségítő technikák elsajátítása, kortárs segítő rendszer kialakítása) támogatnunk kell.

A kinevezésre kerülő igazgatóval szemben elvárásunk újabb pályázati pénzek megszerzése. Továbbá, városunk wellness fürdőjének gyógyfürdővé minősítésével megnyílt a lehetőség az OEP finanszírozta kezelések végzésére. Elvárás az **új vezetővel** szemben a város egészségügyi szolgáltatásainak menedzselése, ennek keretében az e-egészségügyi megoldások fokozatos bevezetése, a térségben működő vállalatokkal való együttműködés, innovációs partnerségi kapcsolatok kialakítása vagy például a Long Term Care (LTC-elhúzódo kezelés/gondozás) intézményi feltételeinek megteremtése. Ez utóbbi kapcsán köztudott, hogy a jóléti társadalmakban egyre nagyobb problémát jelent az idősek, súlyos krónikus betegségben szenvedők és más okból tartós gondozásra szoruló emberek ellátásának a megoldása. Szentgotthárd és kistérsége kiváló adottságai - határ közelség, jó egészségügyi és wellness szolgáltatások elérhetősége, klímája és természeti, valamint épített környezeti adottságai (és versenyképes áraink!) - alkalmassá teszik egy ilyen hiánypótló és költséghatékony szolgáltatásmodell kialakítására.

III/2. SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA, FEJLESZTÉSE

Mind az egészségügyi, mind a szociális ellátás területén alapvető célkitűzés a már kiépített intézményhálózat további folyamatos és zavartalan működtetése.

A lakosság szociálisbiztonságának, esélyegyenlőségének fenntartásában részt vevő intézmények: Városi Gondozási Központ, Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat. Az intézmények működési területe egyrészt Szentgotthárd városa, másrészt pedig az Önkormányzati Társulás településeinek közigazgatási területe. A Városi Gondozási Központ által ellátott célcsoportok: időskorúak, különböző fogyatékkal élők, pszichiátriai betegségben szenvedők. Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat által ellátott célcsoportok: családok, gyermekek, munkanélküliek.

A **Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat** végzi a családsegítést és a gyermekjóléti ellátást a térségben, amelynek keretében – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és oktatási-nevelési intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat is ellát. A Szolgálat a szoros értelemben vett családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás mellett számos egyéb, kapcsolódó prevenció és gyermekprogramokat, illetve mentálhigiénés ellátást is rendszeresen megvalósít. Az Önkormányzat feladata mindezen tevékenységek elismerése és támogatása.

A **Városi Gondozási Központ** kötelezően ellátandó feladatként szociális étkeztetést, Házi segítségnyújtást, Nappali Idősek Klubját, önként vállalt feladatként Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, Támogató szolgáltatást és Közösségi Pszichiátriai Alapellátást működtet.

Magyarországon a demográfiai helyzet az elöregedés gyorsulása területén azonos az európai trendekkel, becslések szerint 2050-ig 2,5 – szeresére nő a társadalomban a 80 év felettek aránya. Népszámlálási adatok igazolják, hogy Szentgotthárdon is folyamatosan csökken a gyermekkorúak aránya és vele párhuzamosan emelkedik az időskorúak száma. Az öregedő helyi társadalom másfajta szükségleteket generál. A meghosszabbodott életévek nem önmagukban jelentenek társadalmi terhet, hanem azért mert nem egészségben, hanem a függőségben töltött életévek száma fog megnövekedni. A házi segítségnyújtást igénylő ellátottaink közel 70-80 %-a 80 év feletti, tehát a demográfiai elöregedés többlet terhet jelent az intézmény és az Önkormányzat számára. A csökkenő gyerekszám miatt egyre kevesebb figyelem és gondoskodás juthat az idősekre, a családok és a közösségek oldaláról, ezért az állam, az önkormányzat és az intézmény szerepe folyamatosan növekszik. Alapvető célkitűzésünk kell, hogy legyen, hogy az idősek összehangolt segítségnyújtással a lehető leghosszabb ideig a saját otthonukban méltóságteljesen tudják eltölteni nyugdíjas éveiket. Meg kell valósítani az intézményi, idősek gondozóházi ellátásnak lehetőségét.

Másrészről Szentgotthárdon és a kistérség településein az elmúlt években a nem kötelező jelleggel működtetett szolgáltatások jelentős mértékben hozzájárultak a lakosság szociális biztonságának, illetve esélyegyenlőségének megteremtéséhez: **térségünkben jelentős értéket képvisel a ma rendelkezésre álló kötelező és nem kötelező jelleggel működtetett szolgáltatásokból álló szociális ellátórendszer.** Ezek az ellátások csak egymásra épülve, egymás mellett működve hatékonyak igazán, ezért továbbra is feladatunk mindezen szolgáltatások megtartása – függetlenül attól, hogy mi kötelező és mi nem az.

IV. IDEGENFORGALOM, TURIZMUS, KULTÚRA, SPORT

IV/1. TURIZMUS FEJLESZTÉSE

Az elmúlt években több, kisebb-nagyobb előrelépés is történt az idegenforgalom területén. Létrejött a helyi TDM szervezet, infrastrukturális fejlesztések valósultak meg (Hársas tó fejlesztése, mozi felújítása, utak rendbetétele, barokk templom felújítása, városközpontban felújítás, turisztikai információs táblák felújítása, strandfejlesztés, stb.).

Marketing vonalon történt előrelépés (éves rendezvénynaptár, éves programajánló flyer, Szentgotthárd könyv kiadása, TDM bemutatkozó kiadvány, PKKE honlap megújulása, TDM honlap kialakítása, közösségi oldalakon való megjelenés, stb.).

A turisztikai igények kielégítésére is alkalmas, új rendezvények (Szerelmesek Fesztiválja) jelentek meg, de a sportfejlesztési- és a helytörténeti eredményeink is kedvező lehetőségeket teremtenek.

Mindezen eredmények kiterjesztése azonban csak a **megfelelő szálláskapacitás** megteremtésével valósítható meg. A termálparkkal egybeépült szálloda mielőbbi megnyitásának elősegítése az Önkormányzat legfontosabb feladata ezen a területen. A szálloda újrainyitása a fürdő üzemeltetési és fenntartási terheit jelentősen oldanák, illetve további turisztikai szállás kapacitások megteremtése jelentős előrelépés lenne a város életében – mind a turisztikai-vendéglátóipari, mind az ipari parki delegáció igények kiszolgálása területén.

A turizmus fejlesztésének helyes iránya a Fürdő szolgáltatásainak megtartása és fejlesztése mellett egyrészt a fürdő vendégei számára alternatív programok kínálásában, másrészt – és ezzel együtt – **más vendégcsoportok megszólításában** rejlik. A Fürdő (és szálloda) működésével a fürdő/wellness turizmus igényeit elégítjük ki. A már megvalósult, felsorolt fejlesztések és a tervbe vett továbbiak, pl. a kolostorépület remélhető többfunkciós átalakítása a kulturális turizmus alapjait biztosíthatja városunkban (Kreatív Kolostor). Az épülő multifunkciós sportcsarnok, a meglévő sportpályák, a készülő műfüves labdarúgó pálya és körülötte telepítendő atlétika pálya alkalmas lesz arra, hogy a sport területén is vendégeket csábítsunk Szentgotthárdra. A felsorolt területeket szervesen kiegészítő, de önállóan is életképes ágazatnak, az aktív turizmusnak kell mielőbb gazdát találni az elkövetkezendőkben – ezt a szerepet vállalhatja magára a pályázati források terhére megálmodott sport- ifjúsági- és turisztikai centrum, a Szentgotthárdi **Alpokalja Ifjúsági és Turisztikai Szabadidőközpont (SZASZ)**. A más típusú vendégkör (vízi-, kerékpáros- és bakancsos turisták, ifjúsági park, tanuló fiatalok - „osztálykirándulás-csomag” összeállítása iskoláknak, stb.) megszólítása feltételezhetőleg több turistát fog eredményezni amellet, hogy a Fürdő látogatottságát is növelné, ráadásul közvetlen és közvetett módon is az Önkormányzatnál, mint projektgazdánál csapódhat le a bevétel. Üdülő falu megépítése szintén további lehetőség.

Rugalmasan **alkalmazkodni kell az idegenforgalmi trendekhez**, a szolgáltatásokat ezekhez kell igazítani (pl.: kettő-három napos szolgáltatás-csomag összeállítása).

Minden adottságunk megvan ahhoz, hogy művészeti és sporttáboroknak adjunk otthont, felnőtt és gyermek csoportok számára is. Érdemes megcélozni az iskolás korosztályt is, akár nyári táborokhoz, akár osztálykirándulásokhoz kedvező csomagok (szállás - Alpokalja, étkezés, program → vízi erőmű, Kaland&Játék / Hadisövény, mozi, múzeum, fürdő, stb.) összeállítása szükséges.

A **vallási turizmus** is erősödött az elmúlt időszakban, gondolunk itt az országos Mária Úthoz való aktív bekapcsolódásunkra vagy az 1Úton zarándoklatra, de a ciszter szerzetes szobrának felállítása is megemlíthető a templom előtt. Feladat mindezek erősítése, a kapcsolódó infrastrukturális igények kiszolgálása – elsősorban pályázati lehetőségek felkutatásával. Brenner János Boldoggá avatása rövid időn belül megtörténik. Ez a magasztos esemény jelentősen erősíteni fogja a térség vallásturisztikai lehetőségeit. A kápolna felújítása, továbbá egy zarándokház kialakítása, együttműködve az alapítvánnyal és az egyházzal fontos feladatunk! További cél kell legyen, hogy a hozzánk érkező zarándokokkal megismertessük a térség vallási, kulturális (ciszter örökség) és természeti értékeit is.

A város / a térség turisztikai-vendéglátóipari vállalkozásainak bevonása nélkül nehezen érhetőek el a célok. Az együttműködés koordinálására létrejött **TDM egyesület „pozícionálása”** jó minták tanulmányozásával és folyamatos eredmények produkálásával megvalósítható csupán, a TDM regisztráció kérdését pedig folyamatosan napirenden kell tartani.

A turisztikai látogatóközpont működtetések el kell érni, hogy egyfelől mielőbb a város központjába, a Széll Kálmán térre költözhessen, másfelől a TOURINFORM hálózathoz való csatlakozás feltételrendszerének megfelelően, a szükségleteket kielégítő nyitvatartási idővel (a szezonban hétvégén is) működjön. További kíváncságot, hogy ne csupán turisztikai látogatóközpontként, hanem igazi **városi információs központként** üzemeljen az iroda. Legyen alkalmas a város vérkeringésébe való bekapcsolódásra, a helyiek megszólítására, továbbá arra, hogy minden szolgáltatás – legyen az a turisták számára és/vagy a helyiek számára érdekes – egy helyen nyújtható / ajánlható / népszerűsíthető legyen. A Fürdő, a mozi, a múzeum, az Alpokalja Szabadidőközpont, programok, a turisztikai –, sport- és szabadidő szolgáltatások információi mind egy helyen. A városlakók tájékoztatása mindezen területeken legalább olyan fontos feladat kell legyen, mind a turistáké. Mindez egy helyi termékek boltjával (helyi és környékbeli, őrségi termelők portékáival) és esetleg egy vendéglátó funkcióval (kávé, tea, sütemény, stb.) kiegészítve lenne az igazán tökéletes megoldás.

El kell érni, hogy az idegenforgalmi beruházásainkkal párhuzamosan a turisztikai szolgáltatásokhoz kapcsolódó kulturális, szórakoztatási igényeket mind teljesebb körben, minél magasabb színvonalon ki tudjuk elégíteni. Ehhez természetesen elengedhetetlen az **idegenforgalom és a közművelődés helyi szereplőinek együttműködése**. Az együttműködés keretét jelenleg a Hivatal által életre keltett és koordinált Rendezvényszervező és Turisztikai Munkacsoport jelenti, amely legalább havi rendszerességgel, a szükség szerint érintett egyéb szereplőkkel is kiegészülve ülészik. Fontos, hogy a szereplők által szervezett rendezvények összehangoltságát a továbbiakban is legalább ilyen módon biztosítsuk, a közös nagyrendezvények megvalósításában pedig valamennyi szervezet egymást kiegészítve, megfelelő koordináció mellett vegyen részt. A városnak szerencsére több, a közművelődéshez köthető „fóruma” van, azonban szervezetileg elkülönülnek, más a gazdájuk. Végző soron azonban mind ugyanazt a koncepcióban meghatározott célt szolgálják, tehát az együttműködésnek is gazdája kell, hogy legyen.

IV/2. KULTÚRA-KÖZMŰVELŐDÉS

Önkormányzatunk a városi kulturális színtereket és szolgáltatásokat elsősorban saját intézménye (Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum), saját vállalkozása (SZET Szentgotthárdi Kft. – Csákányi László Filmszínház), illetve civil szervezetek (Pannon Kapu Kulturális Egyesület) által biztosítja. A közművelődési élet szerves részét képezik természetesen a kulturális tevékenységű civil szervezetek, a műkedvelő csoportok, a nemzetiséghez kötődő kulturális szervezetek, de jelentős szerep jut még az általános- és középiskoláknak, az alapfokú művészetoktatás résztvevőinek és az egyházaknak is.

A **Könyvtár** ellátja a feladatait, sőt, ezek a feladatok folyamatosan bővülnek – gondoljunk csak az egész kistérség területén végzett könyvtári szolgáltatás biztosítására, a helytörténeti tevékenységre, a **Honismereti Klub** és a **Helyi Értéktár Bizottság** működtetésére, illetve a feltáró munka eredményeként a létrejövő kiállításokra. Feltétlenül kiemelendő teljesítménye az intézményeknek a pályázati felhívásokon való szorgos megjelenés. Ennek köszönhetően jelentős változások, fejlesztések valósultak meg az elmúlt időszakban a Könyvtárban, sőt, a fiókkönyvtárakban is. Feladatunk továbbra is az intézményi fejlesztések ösztönzése, a megkezdett és szép, kézzel is fogható eredményeket produkáló helytörténeti munka megsegítése, a munka eredményeinek közzététele és népszerűsítése. A **Pável Ágoston Helytörténeti és Szlovén Nemzetiségi Múzeum** fenntartója 2013. óta az Önkormányzat. Az önkormányzati működtetés 2 éve alatt több előrelépést is tett az intézmény. A korábbi fenntartó sikertelen próbálkozásai után eredménnyel kezdeményeztük a szlovén nemzetiségi bázisintézménnyé nyilvánítást. A múzeum nyitva tartása állandó jelleggel megoldódott, hiszen egész évben, keddtől szombatig minden nap nyitva tart 11-től 15 óráig, bejelentkezés/igény esetén egyéb időben is. Elmondhatjuk, hogy a múzeum „marketingje” is kedvezőbb fordulatot vett január óta, illetve 2013. áprilisban ünnepélyes keretek között nemcsak megtartottuk a múzeum alapításának 30. évfordulóját, de színesítettük az intézmény szolgáltatásait és „A ciszterek Szentgotthárdon” címmel állandó kiállítást avattunk. A működtetésen és az ehhez szükséges önkormányzati forrás előteremtésén túl cél a múzeum további fejlesztése, vonzóbbá tétele, a minél több látogató becsalogatása. Ennek érdekében további befektetésekre van szükség – mind anyagi, mind szellemi értelemben. A nemzetközi jelentőségű, 1664. évi szentgotthárdi csatát és az ezt követő békekötést bemutató kiállítással, továbbá a világhírű, egykori kaszagyári és selyemgyári emlékek bemutatásával színesíteni kell a múzeum palettáját. Az egyedülálló, több funkciós, 3 dimenziós digitális csata-terepasztal igazi közönségcsalogató látványosságként funkcionálhat, olyan interaktív elemekkel, amellyel maradandóan meg tudjuk szólítani nemcsak a turistákat, de a helyieket, ezen belül az iskolásokat is.

Nem kérdés, továbbra is folytatni és támogatni kell a **helyismereti együttműködést** is, azon belül a helyi kulturális örökség megmentését, feldolgozását, elérhetővé tételét. Bár nem kifejezetten közművelődési teendő, de mégis ahhoz szorosan kapcsolódik, hogy az elsősorban épített örökségünkkel kapcsolatos fejlesztéseket (elsősorban a „**Kreatív Kolostor**” projektet vagy pl. az „**Élő ipari múzeum**” projektet a kaszagyár területén) megvalósítsuk. A város elegendő látványossággal rendelkezik ahhoz, hogy ezek kiemelésével a jövőben vonzóbb célponttá tudjon válni. Mind a céltudatos látogatóknak, mind az egyébként „elbarangolók” és a helyiek számára is információkkal / információnyújtó programokkal kell szolgálni, a létesítményeket pedig alkalmassá kell tenni a látogatók véletlenszerű érkezésére, azokat nyitva kell tartani a szokásos nyitvatartási időkben. A **ciszter örökség** mellett mindeddig méltatlanul kevés figyelem esett a város határában lezajlott, nemzetközi jelentőségű eseményre, az **1664-es szentgotthárdi csatára**. A tavalyi 350. évfordulót méltó módon ünnepeltük meg egy nemzetközi konferencia és a Történelmi Napok rendezvénysorozat

keretében, egyedülálló, digitális terepasztalt adtunk át, pályázati forrásoknak köszönhetően hamarosan kiadjuk a Szentgotthárdi csata könyvet, továbbá kialakítjuk a „Hadiösvény” interaktív turisztikai programot is. A csata jelentőségét ezekkel a megvalósult és további fejlesztésekkel („Hadihíd” projekt) is népszerűsíteniünk kell.

A felújításával az egyik leglátogatottabb helyi kultúráközvetítő pont a **Csákányi László Filmszínház** lett. Igazán büszkék lehetünk arra, hogy nem csak nem engedjük bezárni a 100 éves mozinkat, de – az üzemeltető SZET Szentgotthárdi Kft-n keresztül – újra divatosá tettük a moziba járást Szentgotthárdon és térségében! A népszerű filmek vetítése mellett továbbra is törekedni kell arra, hogy mind a filmművészet, mind az egyéb bemutatott társzművészeti alkotásokat megismerje nemcsak a város, de a térség is. A populáris, sok nézőt vonzó filmek alkalmasak arra is, hogy az erre kíváncsi nézőket, köztük leginkább a fiatalokat megszólítsuk más kulturális tartalmakkal is. Erre ráerősítve a filmszínháznak egy olyan friss, izgalmas és aktív közösségi és közművelődési térré kell válnia a következő években, ahol egyéb más rendezvények (estek, fesztiválok, közönségtalálkozók, beszélgetések, ünnepek stb.) is rendszeresen helyet kapnak. Az ehhez szükséges feltételeket meg kell teremteni, a szolgáltatásokat pedig nemcsak összhangba kell hozni a város közművelődésének egyéb megmozdulásaival / fórumaival, de ki kell alakítani azok egymásra épülését (pl. kölcsönös kedvezmények rendszerének kidolgozása a múzeummal, a fürdővel és a színházzal, az alternatív tartalmak vonatkozásában esetleg a környező megyeszékhelyek színházaival). Mindamellett ki kell alakítani egy olyan esztétikus, egységes arculatot is, amely mind az épületben, mind a mozival kapcsolatos marketing- és egyéb anyagokon (moziműsor, plakátok, hirdetések, stb.) következetesen megjelenik.

A következő időszakban kiemelt szerepet kell szánni a **kulturális programoknak**. A turisták megszólítására leginkább a két nagy rendezvény, a Szerelmesek Fesztiválja és a Szentgotthárdi Történelmi Napok alkalmas, ám ezek mellett a már jól működő és a helyiek körében is népszerű tradicionális programok folytatása és fejlesztése is elengedhetetlen – mind a programok, mind a kiszolgáló infrastruktúra (pl: szabadtéri színpad rendbetétele, színház felújítása) területén. A nyári fesztiválok célja, hogy a város és a kistérség lakosságán túl **az ország figyelmét is Szentgotthárdra irányítsuk**, mindemellett olyan kulturális programokat kínáljunk, amelyek maradandó élményekkel szolgálnak. Egy-egy program, rendezvény kiváló alkalmat nyújt arra is, hogy városunk történeti, épített és természeti értékeit megismerjék, megszeressék a turisták. A hagyományos városi programokat – úgy mint a Tavaszköszöntő fesztivál, a Szent Iván-éj, a Hopplá, a Zöld Szentgotthárd, a karácsonyi rendezvények, stb. – kivétel nélkül folytatni kell, hiszen a szentgotthárdiak és a környékeliek igényt tartanak minderre.

A város már bizonyította, hogy országos és nemzetközi, **konferenciák** rendezésére is alkalmas (lásd: Országos Jogász-konferencia, Országos Főépítész Konferencia, nemzetközi tudományos konferencia a szentgotthárdi csata 350. évfordulója alkalmából), ezzel érdemes a jövőben is foglalkozni. A szálloda 500 fős konferenciaterme minden igényt kielégíthet, így megnyitása nem csak a turizmus, de a kulturális élet szempontjából is fontos.

IV/3. HELYI SPORT ÉS SPORTTURIZMUS

Az önkormányzat sportra fordított közvetlen és közvetett pénzeszközeinek mértéke nem lehet kevesebb az éves költségvetés bevételi főösszeg 1 %-ánál. Anyagi támogatást versenysport területén csapatok esetében, a labdarúgás, a kézilabda, a sakk és a teke sportágakban biztosít

az önkormányzat, de az újonnan alakult sportágakat is támogatni kell (pl: asztalitenisz) a hatékonyabb működés érdekében. A támogatások felosztása előtt meg kell határozni a felosztás adott évre érvényes elosztási elveit. A nem pénzbeli támogatások esetében, mint a városi sportszarnok használata kedvezményesen, a városrészi sportpályák ingyenes használatát biztosítja az önkormányzat, azzal a kikötéssel, hogy a rezsiköltséget /víz, villany, takarítás, stb./, a mindenkori használónak kell megfizetnie. Ettől eltérni csak képviselő testületi jóváhagyással lehet.

A szabadidősport egyre inkább tömegessé vált városunkban. Leginkább a sportlétesítményekkel kapcsolatos fejlesztéseket kell szoros határidőn belül befejezni, mert ezek legfőbb feladata a tömegfogyasztás kiszolgálása.(multifunkcionális sportszarnok, műfüves edzőpálya, futópálya) A szükséges fejlesztéseket végre kell hajtani (szentgotthárdi öltöző, futópálya, szabadidő központ) . Pályák és létesítmények bérbeadása, edzőtáborozási helyszínek kialakítása a külföldi csapatoknak is. Az év minden időszakában edzéslehetőséget biztosítunk az ideérkező sportolóknak. A diáksport rendezvények országos versenyekre, nagy tömegsport versenyek, vállalati sportnapok expók, kiállítások, vásárok lebonyolítására.

A sport mindemellett az idegenforgalom részévé vált, megjelent a turizmus területén, és a sportturizmus a turizmus egyik meghatározó iparága lett, Szentgotthárd lehetőségei ezen a területen is széles réteget ölel át (wellness, vízi, öko és bakancsos, lovas, kerékpáros, vadász, nagysporteseményekkel kapcsolatos – turizmus). Ezek együttesen jó lehetőséget kínálnak, pályázati lehetőségekkel kihasználására fejlesztések megvalósítására.

Ösztönözzük az egyesületeket látványsportágakból (helyi szinten labdarúgás és kézilabda) származó TAO-s lehetőségek minél hatékonyabb kihasználása. Az önrészt a város és a szponzorok együttesen kell, hogy vállalják!

Az önkormányzatnak kezdeményeznie kell kampányokat, akciókat, szabadidősport megmozdulásokat, mellyel a sportra és egészségesebb életmódra ösztönöznék a városlakókat. A vállalkozói réteget és helyi gyárat be kell vonnunk ebbe a folyamatba. Nekik is érdekül kell, hogy legyen támogatni a helyi sportegyesületeket. Jelen helyzetben itt is sok lehetőség kínálkozik még.

A régi szabadidős és tömegsport rendezvények felélénkítése (labdajátékokkal kapcsolatos versenyek, úszóversenyek, utcai futó-, kerékpárosversenyek, családi sportnapok, gyalog és Nordic walking jellegű túrák, természetjárás, extrém sportnapok) a Városi Sportvezető feladata! Ösztönözzük új sportirányzatok meghonosítását a városban és a kistérségben .

A diáksport területén minél több sportverseny kell rendezni a városban, illetve ösztönözni a diákokat és a testnevelőket, arra hogy minél nagyobb létszámban vegyenek részt a megyei és országos diáksport versenyeken. Ebben a KLIK-nek is fontos szerepe van, mivel a versennyel kapcsolatos költségeket részben neki kell állnia.

2015-ben ki kell dolgozni egy szempontrendszerrel arról, hogy milyen feltételekkel lehessen az év végén díjazni a szentgotthárdi eredményes sportolókat (diáksportolók, versenysportolók, edzők, vezetők, szponzorok), egy sportgála keretei között.

V. PARTNERSÉGBEN A CIVIL SZERVEZETEKKEL

V/1. EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁK FENNTARTÁSA

Az önkormányzatnak fontos feladata a társadalom, a lakosság szolgálata. Szolgálni csak a polgárokkal együtt, a civil társadalmat alkotó szervezetekkel partnerségben lehet.

A program kiemelten kezeli e témakört, hisz az Önkormányzat és a civil szervezetek elemi érdeke, egy jól működő, kölcsönös érdekeken alapuló partneri viszony kialakítása

Szentgotthárd Város Önkormányzat Képviselő-testülete nagyra értékeli, és lehetőségeihez mérten támogatja a város közösségi, szellemi és természeti értékeit erősítő, hagyományait gazdagító, kulturális értékek megteremtését és azok művelését. A hazai és nemzetközi kapcsolataink fejlesztését szolgáló helyi civil szervezetek, közösségek által végzett színvonalas munkát. A sokféleség velejárója, hogy tagjaik sorában minden korosztály, nemzetiség, hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő megjelenik. A város nyugodt, kiegyensúlyozott működéséhez nélkülözhetetlen a Civil Világ. A civilek szabad akaratukból, tudatosan, mások javára történő önkéntes tevékenységet folytatnak anyagi ellenszolgáltatás nélkül. Az önkéntesség olyan társadalmi tőke, amely számos módon hozzájárulhat a város integráltabb működéséhez. A civil szektor léte nagyban függ az önkormányzattól: anyagi forrást, információt, infrastruktúrát és egyéb működési feltételt remél.

Szentgotthárd Város Önkormányzata tevékenysége alapértékének tekinti a civil szféra bevonását az önkormányzati feladatok, szolgáltatások ellátásába, melyhez forrást is biztosít.

Ellátott feladatok és források:

- Infrastrukturális és természetbeni támogatások
- szakmai támogatás, szolgáltatások
- nyilvánosság, tájékoztatás, kommunikáció
- az önkormányzat hivatala civil referenst alkalmaz
- pénzügyi támogatás: **az önkormányzat költségvetésében minden évben elkülöníti a civil szervezetek közvetlen pénzügyi támogatását szolgáló „Civil Alapot”,**
- Az önkormányzat lehetőséget biztosít közszolgáltatási szerződések megkötésére,
- Együttműködés szabályai: évente megkötésre kerül a „Cselekvési terv”.

V/2. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁK TOVÁBBFEJLESZTÉSE

- Az önkormányzatnak minden esetben gondoskodnia kell arról, hogy a civil szervezetek kezdeményezéseivel érdemben foglalkozzanak az illetékesek,
- az önkormányzat adatbázist épít ki honlapján a városi civil szervezetek részére, amely katalógus a szervezet alapadatain túl, annak rövid bemutatkozását is tartalmazza,

- az önkormányzat évente legalább egy alkalommal a Szentgotthárdi Civil Fórummal közösen civil fórumot hív össze, melynek témái között a civil szervezetek és az önkormányzat együttműködésének tapasztalatai és jövőbeni tervei szerepelnek.

- Az Önkormányzat keresi a lehetőségét annak, hogy a civil szervezetekkel közös pályázatokon induljon,

- „Civil Koncepció” megalkotása, melynek célja a középtávú együttműködés megteremtése az Önkormányzat és a szentgotthárdi civil szervezetek között.

- A városi kitüntetések közé felveszi *Év Szentgotthárdi Civil Szervezete Díjat*, azzal a céllal, hogy hangsúlyozva a civil szervezetek társadalomban betöltött szerepét, valamint elismerését és megbecsülését fejezze ki azon civil szervezetek iránt, amelyek példaértékű munkát végeznek.

VI. KÖZIGAZGATÁS

Ma már és az elkövetkező négy évben is a közigazgatás a jelenlegi tagolt rendben működik: a járási hivatal intézi a hatósági ügyeket valamint az okmányirodai feladatokat, a gyámhatósági feladatokat. A Szentgotthárdi Közös Önkormányzati Hivatal intézi a hatáskörébe utalt hatósági ügyeket és kiszolgálja, működteti a települési önkormányzati rendszert ami magában foglalja az intézmények működtetését is. Előre láthatólag társulási formában lesz érdemes ellátni legalább azokat a feladatokat, amelyeket eddig is ebben a keretben láttunk el és így a Hivatalnak a Szentgotthárd és Térsége Önkormányzati Társulás munkaszervezeti feladatait is el kell látnia. Apátistvánfalva Község önkormányzatának hivatalaként e település önkormányzatának a működtetéséről is gondoskodnia kell a szentgotthárdi hivatalnak. Szintén ki kell szolgálnia a három nemzetiségi önkormányzatot: a szlovént, a németet és a romát.

A helyi önkormányzati közigazgatás feladatai átstrukturálódnak: a közigazgatásban egyre inkább teret nyernek a településmenedzselési jellegű feladatok. A Hivatalnak új irányok megtalálásában kell segítenie az önkormányzatot, a közigazgatásnak a településüzemeltetésre kell sokkal inkább koncentrálnia, mint korábban.

Jelen pillanatban más olyan jelentős szerkezeti változás, mint az elmúlt ciklusban volt nem várható. Legfeljebb akkor lehet változás, ha a jogalkotók valóban felemelik azt a lakosságszámot, ami ma még elégséges ahhoz, hogy önálló közös önkormányzati hivatal működhessen a kisebb településeken. Egy ilyen esetben feladatok kerülhetnek a Közös Önkormányzati Hivatalhoz.

Fontos szempont és célkitűzés viszont az, hogy jelenjenek meg Szentgotthárdon olyan hivatalok, melyek egy járás számára fontosak, ám ezeket ma Körmenten, tehát a szomszéd járásban találhatják meg a szentgotthárdiak. Mindenek előtt ilyen a földhivatal, az ÁNTSZ, a közjegyzői munka. A teljes hiánylistánk ma ráadásul ennél hosszabb, hiszen a bíróság, az ügyészség, a rendőrkapitányság és egyelőre még a Katasztrófavédelem is hiányzik Szentgotthádról. Viszont egyrészt az ország költségvetési lehetőségeit ismerve talán a

bíróság és ügyészség Szentgotthárdra telepítését nem érdemes kezdeményezni - bár annyiban igen, hogy legalább e szervezetek nevében jelenjen meg a „Körmend - Szentgotthárdi” megnevezés. A rendőrkapitányságot a rendőrőrs valamelyest helyettesíti, a Katasztrófavédelem kirendeltsége pedig a tűzoltószertár tulajdonjogának rendeződésekor meg fog valósulni.

El kell ugyanakkor érni, hogy ebben a ciklusban az első csoportban említett hivatalok megjelenjenek Szentgotthárdon. Az is óriási segítség lenne, ha legalább egy olyan iroda (kirendeltség) lenne, ahol a szentgotthárdiak pl. a tulajdoni lapot vagy a hivatalos térképmásolatot megkaphatják, és nem kellene ezért rendre Körmendre menni.

ÁNTSZ-ügyben szintén el kell érni, hogy legalább a hét néhány napján egy szentgotthárdi irodában lehessen ügyet intézni.

Egy önálló közjegyzői iroda létrehozását szintén célként érdemes kitűzni, de minimálisan azt el kell érni, hogy a hét néhány napján a Körmend - Szentgotthárdi Közjegyző legyen megtalálható Szentgotthárdon.

VII. HELYI ADÓPOLITIKA CÉLKITŰZÉSEI

Szentgotthárd Város Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete minden évben, a költségvetési koncepcióhoz kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket. Az Önkormányzat adó fajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket, és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete az adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete csak olyan adórendeletet fogad el, amely:

- a) a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelent;
- b) nem hat a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként;
- c) nem terheli a vállalkozásokat a foglalkoztatottak számához kapcsolódva.

Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy:

1) az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozik az adóintézmények nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adó végrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről;

2) az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről;

3) az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásáról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást)

4) az Önkormányzat Képviselő-testülete dönthet adókedvezményekről, vagy megjelölhet bizonyos célokat, és az adózó választhat, hogy arra fizeti az adója bizonyos százalékát, de lehetőséget kell teremteni arra is, hogy az adóból kiemelt célra elkülöníthető legyen meghatározott rész.

5) Az Önkormányzat Képviselő-testülete dönthet a kizárólag csak a 2,5 millió forint adóalapot meg nem haladó vállalkozók számára az iparüzési adóban adókedvezményről, adómentességről.

6.) A helyi gazdaság élénkítésének sajátos közhatalmi eszköze a helyi adópolitika. A helyi adók fajtáinak és mértékének megállapításakor az Önkormányzatnak figyelemmel kell lennie a helyi sajátosságokra és az adóalanyok teherbíró képességére. Az adó mérséklésével az Önkormányzat rövid távon ugyan lemond bevételeinek egy részéről, azonban hosszabb távon a kedvezőbb adópolitikával új vállalkozások letelepedésével, valamint a már működő vállalkozások várható fejlődésével együtt időleges adóbevétel kiesését pótolni tudja. Az alkalmas időpontot meg kell találni.

Szentgotthárdon **helyi iparüzési adó, telekadó és idegenforgalmi adó** került bevezetésre. További bevételi tényező a gépjárműadó, mely átengedett központi adó: mértéke, adóztatása országosan egységes, de az önkormányzati adóhatóság szedi be, és az állam ezen összeg 40%-át átengedi az önkormányzatoknak.

Szentgotthárd város önkormányzatának költségvetésében a helyi adók részaránya jelentős és növekvő tendenciát mutat. A saját bevételen belül az önkormányzat által beszedett adóbevételek meghatározó nagyságot képviselnek.

A központi támogatásokon túl a helyi adók szolgálnak a fejlesztések jelentős részének alapjául, ezért kiemelten fontos feltárni a nem helyesen bevalló cégeket. A bevallási időszakot követően érdemes egy adatbázist a cégek működésére vonatkozó legfontosabb nyilvánosan elérhető adatokkal feltölteni és egy ezekre épülő automatizmus segítségével egy kvázi várt bevallott adó összeget számolni és a bizonyos határ fölötti eltéréseket megvizsgálni. Mivel az ELÁBÉ sávos levonhatósága szinte teljes egészében képletezhető, így jó közelítő becslést tud adni a levonható összegre vonatkozóan.

Az ennél költségesebb út a külső szakértő bevonása. Számos adószakértői csoport vállal HIPA ellenőrzést, ami a hiányokat feltárva költségvetési forrásokat teremthet.

ÖSSZEGZÉS:

Szentgotthárd Város Társadalmi Gazdasági Programja nem készülhetett a teljesség igényével, azért, mert azok a szerteágazó tevékenységek, amelyek jellemzik városunkat mind-mind külön, önálló részletes programokban és tervekben szerepelnek. Jól szemlélteti ezt pl. a Zöld Szentgotthárd Program, amelynek része egy olyan jelentős – és egyben kitüntetett – cím, mint Magyarország Első Energiavárosa. Ezzel együtt azonban a programban megjelentetett hét fő irányvonal talán magában foglal minden olyan kérdést, amely városunk jövőjét az elkövetkezendő években markánsan befolyásolja.

Tisztelettel kérem képviselőtársaimat, a külsős segítőköt, a Hivatal teljes apparátusát, a Járás vezetését és mindazokat, akik a Társadalmi, Gazdasági Program megvalósulásához egy parányi szelettel is hozzá tudnak járulni, tegyék azt legjobb tudásuk szerint.

Köszönet mindazoknak, akik a program összeállításához segítséget nyújtottak.

Huszár Gábor
polgármester

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	2.
ERRE ÉPÜL A JÖVŐ	3.
I. GAZDASÁGFELJESZTÉS-INNOVÁCIÓ	5.
I/1. Lehetőségek, megvalósítható programok	5.
I/2. Vállalkozásfejlesztés	6.
I/3. Gazdaságélénkítő program	7.
II. EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉS	10.
II/1. Oktatás, képzés	10.
II/2. Széll Kálmán Ösztöndíj-rendszer	12.
II/3. Zöld Szentgotthárd Program	13.
II/4. Nemzetiségi politika	14.
II/5. Együttműködés az egyházakkal	15.
III. EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁS FEJLESZTÉSE	15.
III/1. Egészségügyi ellátás	15.
III/2. Szociális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése	18.
IV. IDEGENFORGALOM, TURIZMUS, KULTÚRA SPORT	19.
IV/1. Turizmus fejlesztése	19.
IV/2. Kultúra, közművelődés	21.
IV/3. Helyi sport és sportturizmus	22.
V. PARTNERSÉGBEN A CIVIL SZERVEZETEKSEL	24.
V/1. Együttműködési formák fenntartása	24.
V/2. Együttműködési formák továbbfejlesztése	24.
VI. KÖZIGAZGATÁS	25.
VII. HELYI ADÓPOLITIKA CÉLKITŰZÉSEI	26.
ÖSSZEGZÉS	28.